

marije van der hoeven

foto!

durf bijzondere foto's
te maken

uitgeverij ploegsma amsterdam

Inhoud

Ten eerste [eigen baas](#) 4

1 [Verbazen bekijk foto's met robotogen](#) 6

[Klikken over foto's die robots wel en niet kunnen maken](#) 6

[Robotrapport](#) 8

2 [Beginnen fotografeer je eigen leven](#) 10

[Start over foto's waar je blij van wordt](#) 10

[Het echte leven over verhalen zonder woorden](#) 12

[Standpunt over veel en weinig en alles daar tussenin](#) 14

[Kader over binnen en buiten beeld staan](#) 16

[Compositie over een boom die er wel en niet toe doet](#) 18

[Beweging over de magie van het stilzetten](#) 20

[Toeval over onverwachte dingen](#) 22

3 [Overtuigen kijk mee naar foto's uit de krant](#) 24

[Eigen nieuws over het kiezen van foto's](#) 24

[Dat mag wel in de krant over mensen op nieuwsfoto's](#) 26

[President met pompoen over mannen met belangrijke boodschappen](#) 28

[Lente over terugkerende foto's](#) 30

[Schrijvers over lezen zonder woorden](#) 32

[Geloof je alles wat je ziet? over de betrouwbaarheid van foto's](#) 34

[Geen haast over doorlopen en stilstaan](#) 36

4 [Dromen breng je fantasie in beeld](#) 38

[Plaatjeshonger over onmogelijke foto's](#) 38

[Waarmee over het maken van fantasiefoto's](#) 40

[Waar over het vinden van plekken](#) 42

[Meer over het maken van een verhaal](#) 44

[Hoe over het bedenken van een eenvoudige foto voor een ingewikkeld verhaal](#) 46

[Waarom over het toch maken van een onmogelijke foto](#) 48

[Wanneer over het tijdstip waarop een foto gemaakt wordt](#) 50

5 [Speuren zoek mee naar veelzeggende details](#) 52

[Sporen over tekens achterlaten](#) 52

[Boze bos over weggegooide dromen](#) 54

[Eigen museum over presenteren](#) 56

[Speuren naar schoonheid over jaloezie in de familie](#) 58

[Tante Will over eigenwijs staan](#) 60

[Foto's zonder en foto's met over het raden van gedachten](#) 62

[Zilvergrijs met gaatjes over de vreemdste fotograaf die ik ooit aan het werk zag](#) 64

Verbazen bekijk foto's met robotogen

Klikken over foto's die robots wel en niet kunnen maken

Voordat we beginnen, neem ik je mee op een ruimtereis. Geen echte, maar eentje in onze fantasie. Ik laat je meteen een foto zien die daarbij helpt. Deze foto is gemaakt door de ruimtesonde Cassini. Zie je het witte stipje rechts onder de ringen van Saturnus? Dat is onze aarde op 1,4 miljard kilometer afstand. Echt waar, daar op dat plekje iets groter dan een . wonen wij mensen, met dieren en planten en huizen en straten en rivieren en zeeën! De Nasa kondigde van tevoren al aan dat Cassini deze foto ging maken en riep alle aardbewoners op om precies op dat tijdstip te gaan zwaaien. Dat was natuurlijk een grap. Sommige mensen hebben het echt gedaan. Dat is geweldig om te weten als je naar deze foto kijkt. Een betere foto van de onmetelijke ruimte om ons heen kan ik niet bedenken. Onvoorstelbaar dat er op dat ene stipje ook weer foto's gemaakt worden van mensen, dieren en gebouwen. Iedere dag maken wij er op aarde een gigantische berg foto's bij. Ook daarvan kun je op deze foto niets zien.

Nu we toch zo ver weg van huis zijn, is het niet moeilijk om verder te fantaseren. Over robots die op 1,4 miljard kilometer afstand leven en onze aarde als een lichtpuntje in het heelal zien. En zich daarom afvragen: is daar op dat ene stipje misschien buitenruimtelijk leven mogelijk? Er wordt een robotverkenners naartoe gestuurd. Voordat die er is, is al het leven op onze aarde verdwenen. (Lees maar door hoor, want jij bent er nog wel. Ik heb dit even nodig voor mijn verhaal.)

Die robot is nieuwsgierig. Hij ziet gebouwen, voertuigen en gebaande paden. Hij begrijpt dat er op de aarde leven moet zijn geweest en vraagt zich af hoe dat eruitzag. De robot gaat foto's verzamelen omdat daar enorme hoeveelheden van zijn: op computers, aan de muren, in boeken en dozen. Hij kijkt met robotogen, sorteert de foto's in zeven groepen en schrijft er een rapport over. Vergeet nu even dat je mens bent. Alles wat wij mensen gedaan hebben, is je vreemd. Jij komt letterlijk van een andere planeet. Wat zie je dan? Kijk met robotogen naar al die foto's om je heen. Wat vertellen die jou over het menselijke leven? Welke dingen vallen jouw robotogen op? Kun jij ook zeven groepen foto's bedenken?

Gelukt? Lees dan het robotrapport op de volgende bladzijde.

Robotrapport

Foto's waar je 'cheese' hoort

Het moet fijn zijn geweest om op die ene pixel te wonen. Waar ze ook waren, overal was het lachen: op straten, in voertuigen en in huizen. Op de gevonden foto's kijken negen van de tien mensen ons lachend aan. De stand van de mensenmond stond meestal op 'cheese'. Er zijn zelfs camera's gevonden die alleen maar foto's maakten als mensen lachten. Dit soort foto's werden dus het meest gemaakt door mensen.

Foto's van straten met mensen zonder lach

In de mensenwereld werd de hulp van een robotcamera ingezet om alle straten van de wereld te fotograferen. Waren mensen te lui om dit zelf te doen? Er zijn films op het web gevonden van collega-robots die vastgeschroefd zaten op auto's. Zij fotografeerden al die straten, gebouwen en auto's, maar opvallend weinig mensen. En als er wel mensen op staan, dan kijken die niet naar de robotcamera en lachen niet. De belangrijkste twee vragen zijn: waar is hun lach gebleven? En: was het leven op aarde wel leuk? Dit is voorlopig nog een raadsel.

Foto's van de vele dingen op aarde

Foto's van dingen die gekocht of geruild werden met data en prijzen erbij. Mensen hielden van spullen. Hun huizen en hun foto's puilen ervan uit.

Foto's voor gebouwen met plaats- en tijdsaanduidingen

Het is opvallend dat veel foto's op dezelfde plekken gemaakt zijn. Mensen gekleefd aan bruggen in Amsterdam, mensen voor de Eiffeltoren in Parijs en voor de Taj Mahal in India, alsof je daar als mens ten minste één keer in je leven geweest moest zijn. Ook veel foto's vanuit het vliegtuigraam.

Foto's van vierbenige harige wezens

Mensen hielden ervan, ze noemden ze allemaal 'dieren', hoe verschillend ze er ook uitzagen. Ongelooflijk hoeveel foto's daarvan gemaakt zijn. De camera kijkt op hen neer, dus die dieren staan in lagere rangorde dan de mensen. De dieren hebben ook vaak rode ogen.

Foto's tot acht

Mensen fotografeerden hun kinderen steeds weer. Tot ongeveer acht jaar. Dan houdt die stroom op en worden er ook minder foto's gevonden waarop kinderen de hoofdrol spelen. Maar mensen werden gemiddeld wel tachtig jaar oud. Waarom zijn er dan zo weinig foto's van al die jaren erna? Dit moet nog uitgezocht worden.

Foto's met fantasie

Wij robots kunnen zonder enige moeite op een knop drukken. Mensen wisten dit van ons, zie 'foto's van straten'. In de 'fantasie' categorie zitten alle foto's die verdergaan. Over die foto's is nagedacht op een menselijke manier, die wij robots niet goed begrijpen. Mensen noemen het zelf verbeelding, onwerkelijk, droombeelden, poëzie en grapjes.

Conclusie robotrapport

1 Van de cheesefoto's zijn er meer dan genoeg. Wij robots zijn vooral geïnteresseerd in de foto's waarop mensen niet lachen. Daarop valt nog veel te ontdekken over het echte leven dat mensen geleefd moeten hebben.

2 Wij robots willen nog veel meer foto's met fantasie bestuderen. Die foto's gaan over de ziel die mensen wel en wij robots niet hebben. Dan krijgen wij misschien zelf ook wat van die fantastische fantasie.

Op dit punt eindigt onze ruimtevaartreis. We kunnen dus weer als gewone mensen verder praten over het robotrapport. Wat vind jij van die twee conclusies? Ik ben het ermee eens. Er worden te weinig foto's van het echte leven gemaakt en ook te weinig foto's met fantasie.

Jammer, want fotograferen is een wonder. Daar kun je lang bij stilstaan en veel mee doen. Dat wil ik je laten zien in dit boek. Ga mee op ontdekkingsreis naar andere plaatsen en andere tijden. Krijg nieuwe ideeën en maak mooie, gekke, spannende, geheimzinnige, ontroerende, grappige, bijzondere en interessante foto's. Ik hoop dat ook jij op zoek gaat naar foto's die er voor jou echt toe doen, foto's met een ziel, zoals de robot ze noemt. Heb je zin om te beginnen? Dan gaan we nu echt van start.